

Protocol inzake personele unies en functiescheiding

Het bestuur van het HBD is verantwoordelijk voor transparantie met betrekking tot de functies en nevenfuncties van de bestuurders en wil dat de bestuurlijke besluitvorming professioneel, gericht op de wettelijke taak van het HBD, verloopt en niet beïnvloed wordt door belangenverstrengeling van bestuurders, of de schijn daarvan oproept.

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1.

In dit protocol wordt verstaan onder:

1. bestuurder: leden van het hoofdbestuur en dagelijks bestuur van het HBD, alsook de voorzitter en leden van commissies die ex artikel 88a van de Wet op de bedrijfsorganisatie zijn ingesteld;
2. hoofdfunctie (in HBD-verband): lid van het bestuur, of voorzitter dan wel commissielid van vorenbedoelde commissies;
3. nevenfunctie (vanuit HBD gezien): betreft andere functies van de bestuurder, voor zover voor het HBD relevant; dat kunnen zijn functies in de betrokken ondernemers- of werknemersorganisaties, in kenniscentra, beroepsonderwijs-bedrijfsleven enz., maar in elk geval functies in organisaties, waarmee het HBD financiële of contractuele relaties onderhoudt.

Hoofdstuk 2. Registratie nevenfuncties

Artikel 2.

1. Het HBD houdt een register van bestuurders bij waarin vermeld staan hun functie(s) binnen het HBD, de datum van eerste benoeming en de voor het HBD relevante nevenfuncties.
2. De bestuurders zijn verantwoordelijk voor een correcte weergave van hun eigen nevenfuncties.
3. Het register is openbaar en in te zien op de website van het HBD.
4. In het jaarverslag wordt het bestaan van het register vermeld en hoe dit in te zien is.

Hoofdstuk 3. Waarborgen voor onpartijdigheid in bestuurlijke besluitvorming

Artikel 3.

Bestuurders nemen zonder last en ruggespraak deel aan de besluitvorming.

Artikel 4.

1. Voorstellen voor te entameren projecten en activiteiten worden voorafgaand aan de besluitvorming aan de zogeheten pbo-toets onderworpen, zodat bijvoorbeeld de resultaten in beginsel aan alle bedrijfsgenoten ten goede komen (zie bijlage).
2. Het HBD verstrekt subsidies onder een aantal voorwaarden, eventueel ook aan derde organisaties waarin een bestuurslid een nevenfunctie vervult, mits bijvoorbeeld uit offertes en aanwezige expertise blijkt dat deze organisatie de meest aangewezen uitvoerder is.
3. Bestuurders onthouden zich ter vergadering van deelname aan de besluitvorming over voorstellen die de rechtstreekse belangen raken van derde organisaties, waarin zij een bestuurlijke nevenfunctie hebben.

Toelichting

In het protocol inzake personele unies en functiescheiding dient de procedure omtrent de besluitvorming subsidieverlening geregeld te worden. De zogenoemde "twee-petten" discussie. In het eerder, door het algemeen bestuur, vastgestelde protocol werd in artikel 4, tweede lid geregeld dat het HBD geen exploitatiesubsidies verstrekt. Gelet op de huidige praktijk klopt de bepaling van artikel 4 lid 2 niet en dient daarom gewijzigd te worden. In het derde lid wordt geregeld onder welke voorwaarden het HBD een projectsubsidie verstrekt. In het huidige, gewijzigde, protocol is de beperking op subsidieverstrekking opgeheven.

Dit protocol geeft uitwerking aan Principe VI van de Code Goed Bestuur product- en bedrijfsschappen (hierna: de Code). Dit principe handelt over personele unies van bestuurlijk verantwoordelijken, in het bijzonder personele unies op het niveau van het schapsbestuur en één of meer derde organisaties waarmee het schap financiële of contractuele relaties onderhoudt. Het gaat dus bijvoorbeeld niet om bestuursfuncties in sportverenigingen, hobbyclubs en dergelijke.

De Code stelt in de toelichting op Principe VI dat personele unies op zich geen bezwaar vormen. Sterker nog: uit de bedoelingen en structuur van de wet vloeien voort dat zij een wezenlijk onderdeel vormen van de opbouw van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie (pbo). Het is immers de bedoeling dat de schappen worden bestuurd door personen die zelf uit de sector komen of zich daarvoor inzetten, bijvoorbeeld via een brancheorganisatie of werknemersorganisatie. Bestuurders worden voorgedragen door de betrokken organisaties van ondernemers en werknemers. Een personele unie tussen een bestuurlijke functie in één van de dragende organisaties en het lidmaatschap van het schapsbestuur past dan ook binnen de structuur van de pbo. Een dergelijke personele unie mag het onafhankelijk, zakelijk en onpartijdig functioneren als bestuurslid in HBD-verband echter niet in de weg staan.

Principe VI van de Code richt zich daarom niet tegen personele unies als zodanig, maar op uitsluiting van mogelijke risico's, die personele unies in de bestuurlijke besluitvorming met zich mee kunnen brengen. Dat risico in de vorm van belangenverstremming zal met name kunnen bestaan wanneer een bestuurder van het HBD tevens bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt binnen een andere organisatie waarmee het HBD financiële of contractuele relaties onderhoudt.

Om deze risico's te beperken voorziet dit protocol in:

- Een openbaar register van relevante nevenfuncties van bestuursleden.
- Waarborgen in de bestuurlijke besluitvorming ten aanzien van:
 - de inhoud van een voorgenomen besluit, zoals de toepassing van de zogeheten pbo-toets die erop toeziet dat projecten in beginsel ten nutte komen van zowel georganiseerde als niet-georganiseerde bedrijfsgenoten.
 - Wie aan de bestuurlijke besluitvorming actief deelneemt: indien een voorstel ter tafel komt dat direct raakt aan de belangen die een bestuurslid uit hoofde van een andere bestuurlijke functie vertegenwoordigt, onthoudt hij of zij zich van deelname aan de besluitvorming daarover, behoudens het desgevraagd verstrekken van feitelijke informatie over de inhoud van het voorstel.

PBO-toets: *randvoorwaarden voor HBD-activiteiten*

1. De activiteit moet van belang zijn voor de totale bedrijfstak.
2. Overheid, private organisaties en/of marktpartijen geven nog geen of onvoldoende invulling aan de betreffende activiteit.
3. De activiteit voorziet in een duidelijke behoefte vanuit de bedrijfstak.
4. De activiteit moet bijdragen aan de professionalisering van de sector of een deel van de sector.
5. De activiteit leidt niet tot nieuwe, voorkombare, administratieve lasten.